

AMOSU

Amosu wi, u sãawa yaa sabenun kparo. Yaa sabe niya u kparamo Yinni Gusuno u ka nun soka u ka bwese ni nu ka Isireliba sikerene sã siri bi Yinni Gusuno u koo nu kua. Amosun waati ye sã, Isireliba ba dukia mawa too, adama ben wãasinaa ka Gusuno ya biru wura. Baa me ba sãaru neni, ben gõru ga ñ wãa te sã. Ba ñ sãarobu nãrimo. Ba bwẽbwẽbu gem biramã. Ba tãmbu taki dimo tenkurun swaa sã.

N deema saa ye sã, Asirigiba dam mã. Amosu u Isireliba yaayasiama wooda ye Yinni Gusuno u Mowisi wẽ ben sã ka nge me u bu yarama saa Egibitin di. Yen sã, bã kun Gusuno sãama ka gem, mem nãbu sarira ba mã. U maa bu sãoma ma Yinni Gusonan siribu wee be sã.

Amosu u sãawa Isireliban bwese kera wãkura yiru yen sãma dãako wi Gusuno u bu gãria Asirigibu bu sere bu yoru mwa bu ka doona.

Tire ten kpunaa

1. Yinni Gusuno u koo win tãmbu ka bwese tukunu siri, wiru 1n di sere wiru 2.
2. Isireliban toranu ka kirã ye Yinni Gusuno u bu kua, wiru 3n di sere wiru 6.
3. Kãsinu nãbu, wiru 7n di sere wiru 9:10.
4. Yinni Gusuno u koo maa Isireliba seeya, wiru 9:11-15.

¹ Amosu u sãawa yãa kparo Tekoã. Wiya Yinni Gusuno u ka gari kua Isireliban sã, n kua wão yiru tem mu sere yĩira. Saa ye sã, Osiasiwa u bandu dii

Yudaɔ, ma Yeroboamu, Yoasin bii u maa bandu dii
Isireliɔ. ² Amosu u nɛɛ,
Yinni Gusunɔn nɔɔ ga nɔɔramɔ Siɔnin guurɔ
Yerusalemuɔ.
Yakasu maa sari kpara yenɔ,
ma guu te ba mɔ Kaameli, ten wii kpiira gbera.

Yinni Gusunɔ

u koo Sirigibu seɛyasia

³ Nɛ, Yinni Gusunɔ na nɛɛ,
Damasigibun toranu nu kpɛa.
Yen sɔ, na n̄ n̄en himba gɔsiamɔ.
Domi ba Galadigibu taaka ba munku.
⁴ Tɛ, kon de dɔɔ u na u sina boko Hasaelin yenu wɔri,
kpa u Beni Hadadin sina kpaaru di mam mam.
⁵ Kon ben wuu Damasin gb̄ararun gamboba
kɔsuku,
kpa n Bikati Afɛnin tɔmbu kpeerasia.
Kpa n Bɛti Eɛnin sunɔ go.
Kpa n de bu Sirigibu yoru mwɛɛri bu ka da Kirio.
Nɛ, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua.

Yinni Gusunɔ

u koo Filisitiba seɛyasia

⁶ Nɛ, Yinni Gusunɔ na nɛɛ,
Filisitiban toranu nu kpɛa.
Yen sɔ, na n̄ n̄en himba gɔsiamɔ.
Domi ba Isireli dabi dabinu yoru mwɛɛra
ba Edɔmuba nɔmu bɛria.
⁷ Mɛya kon de bu ben wuu Gasa dɔɔ sɔku,
kpa u yen dii geenu di.
⁸ Kon Asidɔdun tɔmbu ka Asikalonin sunɔ
kpeerasia.
Kon Ekoronigibu wɔri.

Kpa Filisiti be ba tie mi kpuro bu kam ko.
Nε, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua.

Yinni Gusunɔ

u koo Fenisiba seeyasia

⁹ Nε, Yinni Gusunɔ na nεε,
Fenisiban toranu nu kpɛa.
Yen sɔ, na n̄ nen himba ɔsiamɔ.
Domi ba Isireli dabi dabinu yoru mwεera
ba Edɔmuba nɔmu bεria.
Ba n̄ ben arukawani yibie ye ba raa ka bu bɔkuu.
¹⁰ Yen sɔ, kon de bu ben wuu Tiri dɔɔ sɔku,
kpa u yen dii geenu di.

Yinni Gusunɔ

u koo Edɔmuba seeyasia

¹¹ Nε, Yinni Gusunɔ na nεε,
Edɔmuban toranu nu kpɛa.
Yen sɔ, na n̄ nen himba ɔsiamɔ.
Domi ba ben mero bisibu Isireliba naa swĩ ka
takobi.
Ba n̄ bu wɔnwɔndu kue.
Ben mɔru kun maa sure.
Ma ba ka bu wεrεru s̄aa dim dim saa kpuro.
¹² Yen sɔ, kon de bu ben wuu Tema dɔɔ sɔku
kpa u Botisiran dii geenu di.

Yinni Gusunɔ

u koo Amɔniba seeyasia

¹³ Nε, Yinni Gusunɔ na nεε,
Amɔniban toranu nu kpɛa.
Yen sɔ, na n̄ nen himba ɔsiamɔ.
Domi ba gurigibun nukunu besuka Galadio,
saa ye ba Galadigii ben tem mwaamɔ
begim mu ka yasian sɔ.

14 Yen sɔ̃, kon de bu ben wuu Raba tabu wɔ̃ri bu ye
 dɔ̃ɔ sɔ̃ku,
 kpa u yen dii geenu di mam mam.
 Saa ye sɔ̃ɔ, tabun wurenu koo nɔ̃ra nge woo bɔ̃kɔ.

15 Kpa bu ben sina boko ka win tabu sinambu yoru
 mwɛɛri.
 Nɛ, Yinni Gusunɔ̃wa na yeni gerua.

Yinni Gusunɔ̃

u koo Mɔ̃abuba sɛɛyasia

2

1 Nɛ, Yinni Gusunɔ̃ na nɛɛ,
 Mɔ̃abuban toranu nu kpɛ̃a.
 Yen sɔ̃, na ñ nen himba ɔ̃siamɔ̃.
 Domi ba Edɔ̃mun sina bokon kukunu dɔ̃ɔ mɛni nu
 kua torom.

2 Yen sɔ̃, kon de bu Mɔ̃abuban tem dɔ̃ɔ mɛni
 kpa u ben wuu Keriɔ̃tun dii geenu di mam mam.
 Kpa Mɔ̃abu be, bu kam ko tabu gberɔ̃,
 sanam mɛ tabu swĩa ba kɔ̃bi soomɔ̃, ba kuuki mɔ̃.

3 Kon ben sina boko ka win tabu sinambu kpuro
 kpeerasia.

Nɛ, Yinni Gusunɔ̃wa na yeni gerua.

Yinni Gusunɔ̃

u koo Yudaba sɛɛyasia

4 Nɛ, Yinni Gusunɔ̃ na nɛɛ,
 Yudaban toranu nu kpɛ̃a.
 Yen sɔ̃, na ñ nen himba ɔ̃siamɔ̃.
 Domi ba nen woodaba yina.

Ba ñ ye mɛm nɔ̃wɛ.

Ma ba bũnun weesu swĩi, ni ben baababa ba raa
 swĩi.

Ma nu dera ba gera nen swaan di.

⁵ Yen sō, kon de bu ben tem dō mēni.
Kpa u ben wuu Yerusalemun dii geenu di mam
mam.

Yinni Gusunə

u koo Isireliba seeyasia

⁶ Ne, Yinni Gusunə na nee,
bee Isireliba, been toranu nu kpēa.
Yen sō, na n nēn himba gəsiamə.
Domi i gemgibu dərə i ka been dibu wa i mwa.
Ma i ka sārəbu baranun gobi kəsinamə.

⁷ I ra n kīwa i wənwəndobu taare
kpa ba n wiru tua sāa nuku sankiranun sō.
Kpa i n bwēebwēebu dam dərəmə.
Bii ka baa ba ka kurə turo mennamə.
Nge meya i ka ne, Yinni Gusunən yīsi dēeraru
sankumə.

⁸ I ra n kpī kpī been būnun nuunə
yānu wəllə ni i təruba mwa,
kpa i n tam nərūmə me i yokuma.

⁹ Ka me, na Aməreba kam koosia mam mam been
sō,

be, be ba gunu nge dāa ye ba mō seduru.
Ma ba dam mō nge dāa damgia.

¹⁰ Meya na bee yarəma Egibitin tem di.
Ma na bee kpəra gbaburə wōwə weeru
n ka bee Aməre ben tem wē.

¹¹ Na səməbu seeya been bibu səw.
Ma na gabu gəsa nēn sō been aluwaasiba səw,
ma ba man tii wē ba bōrua bu ku tam nə.
Bee Isireliba geema? Nge weesa.

Ne, Yinni Gusunəwa na yeni bikiamə.

¹² I dera be na gəsa mi, ba tam nərə.
Ma i nēn səməbu wooda wē i nee,
bu ku maa təmbu nēn gari sō.

13 Wee tē, kon bεε munku muku muku
nge mε naa kεkε ye ya dīanu sōwa ya ra tem
kōsuku.

14 Yen dōma te, wasi kasanugiba kun maa kpē bu
duka su.

Damgiba kun maa kpē bu ben dam dendi bu ka
gāanu ko.

Meya tabu durō damgiba kun maa kpē bu ben
wāaru wōra.

15 Ten towoba kun maa kpē bu ka tii yina.

Be ba maa naasu sāu, ba ñ kisiramō.

Meya maasōba kun maa kpē bu we ben dumin
dukin saabu.

16 Be ba sāa tabu durō damgibu be sō dōma te,
ba koo ben tabu yānu kōwa bu duki su nōm dira.
Nε, Yinni Gusunōwa na yeni gerua.

Yinni Gusunōn tōmbu

ba koo ben daa tusia

3

1 Iswaa dakio i nō ye nε, Yinni Gusunō na gerumō,
bεε Isireliba kpuron sō, bεε be na yarama Egibitin
di.

2 Handunian bwesenu kpuro sō, bεε tōnawa na
gōsa.

Yen sōna kon bεε sεeyasia bεen durum ye i kua
kpuron sō.

Gusunō ù n gari gerua,

Gusunōn sōmō kun kpē

u nōō mari

3 Tōmbu yiru ba koo swaa wōri sannu
ba kun gīna nōsine?

4 Gbee sunō ga ra gbāre yakaso

ga kun yaa mwe ro?
 Gbee suno buu ga ra kukiri gen kpin yerun di
 ga kun yaa wa ga dimo?

⁵ Guno ga koo taa mwaara temo
 ba kun ye beri?

Taa ya koo se wallo
 gaanu kun ye kesie?

⁶ Ba ra tabun kaba so wuuo
 wuugibu ba kun nande?

Kesiru garu ta ra koore wuuo
 n kun nen min di?

⁷ Aawo, na ku ra gaanu ganu ko
 na kun ye nen somo sowa.

⁸ Gbee suno ga n gbara,
 wara ku ra nande.
 Ne, Yinni Gusuno na n gari gerua,
 nen somo wara kun yi kparamo.

Yinni Gusuno

u koo Samari seeyasia

⁹ I Asidodu ka Egibitin tem sina kpaanugibu
 nongiru sueyo i nee,

bu mennama Samarin guuno,
 kpa bu wa daa bereteke ka dam dorenaa
 ye ya waa ben suunu soo.

¹⁰ Ba ku ra ka bu gea ko.

Ma ba arumani guramo ka dam ka taki,
 ba taasimo ben sina kpaano.

¹¹ Yen sōna kon de yiberēba bu na
 bu tem me tarusi, bu ben dam kpeerasia.
 Kpa bu ben sina kpaanu kasuku.
 Ne, Yinni Gusunowa na yeni gerua.

Faaba ye ya n nuku dobu mo

12 Wee ye na maa gerua. Na nεε,
nge me yāa kparo u ra win sabenun sukum wāre
gbee sunən nōn di,
nge meya kon bεε Isireliba wāra
bεε be i na i sō Samariō kpin yee buranu sō.

Kirōba

13 I swaa dakio i nō
kpa i Yakōbun bweseru kirō ko
i bu sō ye nε Gusunō wōllu ka tem Yinni na gerua.
14 Na nεε, sanam me sō, kon Isireliba seeyasia ben
durum sō.
Kon Betelin yāku turanu kāsuku,
kpa nin kāanu nu bōkira nu wāruku.
15 Kon bεen dia mi i ra n wāa yam susurun saa ka
puran saa kāsuku.
Kpa n bεen sina kpaanu kam koosia
nī, ni ba buraru koosi ka suunu donnu,
ka sere dii gee ni nu tie.
Nε, Yinni Gusunōwa na yeni gerua.

4

1 Bεε Samarin tən kurōbu,
bεε be i dimō i bōriamō nge Basanin naa gbiibi
yi yi wāa Samarin guurō,
i wōnwōndobu dam dōremō,
i bwēebwēebu taki dimō,
ma i bεen durōbu sōmō bu ka tam na i nō.
Tē, i swaa dakio i nō.
2 Nε, Yinni Gusunō na bōrumō ka nen tiin yīsi
dēeraru na mō,
wee saa ya sisi yē sō ba koo bεε ka bεen bibun
bweseru kākōnu sōre bu gawa nge swēε.
3 Bεen baawure u koo yari kururun di
kpa bu bεε kuba sō yēsān nōm geu gia.

Nε, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua.

Isireliban gɔru bɔbunu

⁴ Yinni Gusunɔ u nεε,
 bεε Isireliba, i doo yāku yee ten mi Beteliɔ,
 kpa i n man torarimɔ.
 I doo Giligaliɔ,
 kpa i n man torarimɔ nge mèn nɔɔ i ko kpī.
 I n bεen yākunu mɔ bururu baatere,
 kpa i n ka bεen kēnu naamɔ sɔɔ ita ka sɔɔ ita.

⁵ I bεen siarabun yākunu koowo ka p̄εε ye ba
 seeyatia doke.

Kpa i tɔmbu sɔ ma i kēnu kua ka kīru.
 Domi yera bεε Isireliba i kīru bo.
 Nε, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua.

Kirɔ ye ya kam kua

⁶ N wee na dera gɔɔra dua bεen wuu marosu kpuro
 sɔɔ.

Ma i dīanu bia bεen yenusu kpuro sɔɔ.
 Adama ka mε, i n̄ gɔsirame n̄en mi.
 Nε, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua.

⁷ Na yina gura yu nε ye n tie suru ita bu ka dīanu gē.

Na dera gura ya na wusu gasun mi.

Ma na n̄ wure yu nε gasun mi.

Na dera ya na gbenu ganu sɔɔ.

Ma na n̄ wure yu nε ganun mi.

Ma nu gbera.

⁸ Yera bεen wusu gasun tɔmbu ba da wuu gagun mi
 bu ka nim wa bu nɔ.

Adama ben nim n̄aru ga n̄ kpa.

Ka mε, i n̄ gɔsirame n̄en mi.

Nε, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua.

⁹ Na dera bεen dīanu kusenu kua,

ma twee yi na yi beɛn gbean dīanu ka beɛn dāa
gbaanun wurusu kpuro di.

Adama ka mɛ, i n̄ gɔsirame nɛ Gusunɔ beɛn Yinnin
mi.

¹⁰ Na maa beɛ kēsi kēsi bararu sure nge mɛ na kua
Egibitiɔ.

Na dera ba beɛn aluwaasiba go tabu sɔɔ.

Ma ba ben dumi mwɛɛra.

Na dera i beɛn tɔn be ba gun nuburu nua beɛn
sansaniɔ.

Adama ka mɛ, i n̄ gɔsirame nen mi.

¹¹ Na beɛ sura na kɔsuka nge Sodomu ka Gomɔra ye
na kam koosia.

Ma i kua nge dāa nɔɔ ge ba wuna dɔɔn di.

Adama ka mɛ, i n̄ gɔsirame nɛ, Yinni Gusunɔn mi.

¹² Yen sɔna beɛ Isireliba kon beɛ seɛyasia.

N n men na, i n sɔɔru sãa i n ka nɛ Gusunɔ beɛn
Yinnin siribu mara.

¹³ Domi nena na guunu mɔma,

ma na woo taka kua.

Na ra nen bwisikunu tɔnu giasie.

Na ra maa yam bururam gɔsie yam wɔ̄kuru,

kpa na n s̄imɔ guunu wɔ̄llɔ.

Nen ȳsira Gusunɔ wɔ̄llu ka tem Yinni.

Isireliba, i de i ḡɔru gɔsia

5

¹ Beɛ Isireliba, i swaa dakio i nɔ gɔɔ sw̄i yi na mɔ
beɛn s̄ɔ.

² Beɛ be i wɔrumɛ temɔ nge wɔndia be ba gu,
i n̄ maa seemɔ.

Goo sari wi u koo beɛ seeya.

³ Domi Yinni Gusunɔ u gerua u nɛɛ,
beɛn wuu ge ga tabu durɔbu nɔrɔbu (1.000) mɔ,

bà n tabu da, tambu wunɔbuwa (100) ba koo wurama.

Ge ga maa tabu durɔbu wunɔbu mɔ,
tambu wɔkura ba koo tia.

I wurama Gusunɔn mi

n sere dākuru ko

⁴Wee ye Yinni Gusunɔ u maa bεε Isireliba sɔɔmɔ.

U nεε; i n kī i n wāa, wiya i ko kasu.

⁵I ku maa sāaru da Beteliɔ ka Giligaliɔ ka Beri Sebaɔ.

Domi u koo de bu Giligaligibu yoru mwεeri.

Kpa bu Beteligibu kam koosia.

⁶⁻⁷Bεε be i ra gem gɔsie weesu,

kpa i kun mu garisi gāanu,

i na wi, Yinni Gusunɔn mi,

kpa i wa i n wāa,

kpa u ku raa bεε Isireliba wɔri u mwa nge dɔɔ.

Kpa i goo bia Beteliɔ wi u koo dɔɔ wi go.

⁸Yinni Gusunɔwa u kperi bwese bweseka kua,

ma u yen baayere yi yen ayerɔ.

U ra yam wɔkuru gɔsie yam bururam.

Kpa u de sɔɔ sɔɔ gu tīra, gu gɔsia wɔkuru.

U ra nim wɔkun nim mɛnnε,

kpa u mu yēkana tem kpuro sɔɔ.

⁹Wiya u ra damgibun dam bue.

Kpa u de bu ben wusun gbāranu kəsuku.

Ka gem, win yīsira Yinni Gusunɔ.

¹⁰Bεε Isireliba, be ba bεε sirimɔ dee dee,

i ra n bu tusa,

kpa i n ka wi u gem gerumɔ kɔrua.

¹¹I ra bwεεbwεεbu dam dɔre,

i n ben gbean dīanu mwεerimɔ ka dam.

Yen sɔ, i n sinamɔ bεεn dia sɔɔ

ye i bana ka kpee ni i dāka.

Meya i n̄ maa beɛn resɛm ye i duuran bii duronun
tam n̄orumɔ.

12 Domi u beɛn toranu yē nu kpā,
u maa yē ma i durum kua too.

I gemgibu n̄ani s̄ɔmɔ.

I n̄am biran kēnu mwaamɔ.

Ma i yinamɔ bu sāarobu ben gem wē siri yerɔ.

13 Sanam m̄eni, sanam k̄ɔsuma.

Yen s̄ɔ, wi u laakari m̄ɔ, wiya u ko n n̄ɔ maari.

14 I de i n̄ gea m̄ɔ n̄ kun m̄ɔ k̄ɔsa.

Kpa i wa i n̄ wāa.

Nge meya Gusunɔ w̄allu ka tem Yinni u ko n ka beɛ
wāa nge m̄e i ra gere.

15 I k̄ɔsa tusio kpa i gea k̄īa.

I de gem mu siribu di siri yerɔ.

S̄ɔr̄akudo Gusunɔ, w̄allu ka tem Yinni u koo beɛ
Isireliban t̄ɔn be ba tiara w̄ɔnw̄ɔndu kua.

16 Yen s̄ɔ, Gusunɔ w̄allu ka tem Yinni u gerua u n̄ɛɛ,
t̄amba koo ḡɔɔ wuri ko yam kpuro,

kpa ba n̄ sumɔ sw̄ɛɛ s̄ɔɔ, ba n̄ m̄ɔ, wee, wee!

Ba koo gbaa wukobu sokuma bu ḡɔɔ wooru sina,

kpa bu ḡɔɔ sw̄īgibu m̄ennama.

17 Sanam m̄e u koo beɛ w̄ɔrima,

ka be ba wāa gberɔ kpuro ba koo ḡɔɔ sw̄īwa.

Yinni Gusunɔwa u yeni gerua.

Yinni Gusunɔn siribun t̄ɔru

18 B̄ɔr̄uroba beɛ be i Yinni Gusunɔn siribun t̄ɔru
mara.

Mba i ȳīiyɔ i wa t̄ɔɔ te s̄ɔɔ.

I n̄ yē ma ta ko n̄ sāawa yam w̄ɔkuru, n̄ n̄ m̄ɔ yam
bururam.

19 I ko i n̄ sāawa nge t̄ɔnu wi u gbee sunɔ duka
suurimɔ,

ma u ka yaa ḡɔba gaa yinna.

Ye u dua win dirɔ u gana nɛnuɔ,
ma waa ya nùn dɔma.

²⁰ Yinni Gusunɔn tɔɔ te, ta sãawa yam wɔkuru n ñ
mɔ yam bururam.

Ta tĩriwa niki niki, yam bururam sari.

Sãa te Yinni Gusunɔ u tusa

²¹ Yinni Gusunɔ u nɛɛ, u bɛɛn tɔɔ baka ni i ra nùn
diiye tusa.

U ñ mam maa kĩ u bɛɛn mennɔsun woo nɔ.

²² I n nùn yãku dɔɔ mwaararugiru kua ka maa kɛnu,
u ku ra nu mwɛ.

Mɛya u ku ra maa bɛɛn siarabun yãkunu mɛɛri
ni i ra ko ka yaa sabe ni nu gum mɔ.

²³ I ka bɛɛn womusun wɔkinu doonɔ win bɔkun di.
U ñ maa kĩ u bɛɛn mɔrɔkunun wurenu nɔ.

²⁴ Adama i de gem mu n wãa bɛɛn suunu sɔɔ,
mu n kokumɔ nge nim mɛ mu ku ra kpe.

²⁵ Bɛɛ Isireliba, i ka kua wɔɔ weeru gɔbaburu sɔɔ,
i nùn yãkunu ka kɛnu kuare nge mɛ? ²⁶ Bũu wi ba
mò Sakutu wi i garisi bɛɛn sunɔ ka sere kpera ye i
sãamɔ i mò Kewani, i nin bwãaroku ni i tii kua sɔɔre
nge mɛ i sɔɔwa gisɔ? Bɛɛn tii i yɛ ma i ñ koore mɛ.

²⁷ Yen sɔ, u koo de bu bɛɛ yoru mwɛɛri
bu ka da sere Damasin bera gisɔ.

Wi, Gusunɔ wɔllu ka tem Yinniwa u yeni gerua.

Ba koo Isireliba kpeerasia

6

¹ Bõruroba bɛɛ be i wãa Siɔniɔ bɔri yɛndu sɔɔ,
ka bɛɛ be i sɔ Samarin guurɔ ka toro sindu.

Ma i tamaa i sãa bwese te ta kpãaru bon wirugibu.

Ma Isireliba ba somiru mara bɛɛn min di.

² I doo Kalinɛɔ i wa.

Min di, kpa i da Hamatiə wuu bəkə gen mi.

Kpa i sara i da Gatiə Filisitiban temə.

Ben wuu si, su bεε Isireliba ka Yudaban wusu gea tura?

Ben tem mε, mu bεen tem kpāaru tura?

³Wee i n̄ kī wahalan tōru tu bεε naawa.

Ma i sere tii daa kōsa gawemə.

Ma ya bandu dii bεen suunu səə.

⁴Ma i kpī sau kpin yee buranu səə, n̄ ba buraru kua ka suunu donnu.

I tii yāa kpemminu ka naa kpemi yi yi gum mə gəslammε gōsun di i temmə.

⁵I mərəkunu soomə i womusu mə bwisikunu sariru səə.

Ma i tamaa i nin soberu yēwa nge Dafidi.

⁶I tam nərūmə ka nəri bεkε.

I tii gum turaregim sawamə.

Ma i n̄ nuki sankire yèn sō bεen bweseru ta koo kam ko.

⁷Yen sōna ba koo gbi bu bεε yoru mwεeri bu ka doona

kpa bεen nuku dobun kuuki ka bεen tōə baka dim mu kpe.

Samari ya koo kam ko

⁸Gusunə wəllu ka tem Yinni u bōrua ka win tiin wāaru u nεε,

u n̄ bεε Isireliban tii suabu kī.

U maa bεen sina kpaanu tusa.

U koo de bu Samari mwa ka ye ya wāa ye səə kpuro.

⁹Təmbu wəkuru bā n tie yenu gagu səə, ba koo gbiwa. ¹⁰Goo ù n win tənun goru sua yēnun di u ka yara u dəə u dōə mēni, u koo wi u wāa yenu səəwə bikia u nεε, goo maa tie u wāa ka wunε?

Kpa yēro u n̄n wisi u nεε, goo sari.

Kpa wini u nεε, a mario. N n̄ weene su Gusun̄n
yĩsiru sia saa yeni s̄ɔɔ kpa u sun s̄ĩrema.

¹¹ Domi Yinni Gusun̄ɔ u wooda yeni w̄ε u nεε,
u koo yenusu kpuro k̄ɔsukuwa, bakasu ka piiminu.

Nasara kam

¹² Ba ra dumi yakie kpee saara w̄ɔllɔ?

Ba ra ka nεε wuku mi?

Adama wee bεε i gem ḡɔsia d̄εε.

Ma i gea ḡɔsia ḡaa sosuranu.

¹³ Bεε i nuku dobu m̄ɔ kam s̄ɔɔ, ma i gerum̄ɔ i m̄ɔ,
b̄εεn tiin dama i ka nasara wa. ¹⁴ Yen s̄ɔna Gusun̄ɔ
w̄ɔllu ka tem Yinni u nεε, u koo de bwese tukuru
garu tu bεε seesi. Kpa tu bεε dam d̄are saa Hamatin
duu yerun di sere n ka da nim toraɔ ye ya w̄aa
gbaburun bera gia mi ḡaanu ku ra kpi.

Amosun k̄asiru s̄ɔɔ,

u twee wa yi t̄erie

7

¹ Wee ye Yinni Gusun̄ɔ u dera na wa k̄asiru s̄ɔɔ.
Tweeya u dera yi k̄ɔwara dabi dabinu sanam m̄ε
yakasu kparam wee si sina boko u raa b̄ɔɔra win
yaa sabenun s̄ɔ. ² Sanam m̄ε yi tem min yaka
si kpuro di, yera na nεε, Yinni Gusun̄ɔ, a suuru
koowo. Am̄ona Yak̄ɔbun bweseru ta ko n ka w̄aa.
Domi ta n̄ maa dam m̄ɔ.

³ Ma Yinni Gusun̄ɔ u ḡɔru ḡɔsia k̄ɔsa yen di. U nεε,
yeni ya n̄ maa kooram̄ɔ.

Amosu u maa d̄ɔɔ wa

win k̄asiru s̄ɔɔ

⁴ Wee ye Yinni Gusun̄ɔ u maa dera na wa k̄asiru
garu s̄ɔɔ. U nεε, u koo t̄ambu s̄εyasia ka d̄ɔɔ. Kpa

u de dǝ wi, u nim mε mu wǝa tem sǝwǝ gberasia kpa u Isireliban tem kpuro di. ⁵ Ma na nεε, Yinni Gusunǝ, a ye yǝrasio. Amǝna Yakǝbun bweseru ta ko n ka wǝa. Domi ta nǝ dam mǝ.

⁶ Ma Yinni Gusunǝ u gǝru gǝsia kǝsa yen di u nεε, yenin tii ya nǝ maa kooramǝ.

Aməsu u nifoo wa

win kāsiru sǝ

⁷ Wee ye na maa wa kāsiru garu sǝ. Na Yinni Gusunǝ wa u yǝ ganaǝ ma u nifoo neni. ⁸ Ma u man bikia u nεε, mba na waamǝ mi.

Na nǝn wisa na nεε, nifoo.

Ma u man sǝwǝa u nεε, nifoowa kon ka nen tǝmbu Isireliba yǝire nge gana. Na nǝ maa bu suuru kuammε.

⁹ Kon ben sikado Isakin bǝu turanu kǝsuku, kpa n Isirelin sǝa yenu suriri, kpa n Yeroboamun bandu sura ka takobi n tu kpeerasia.

Aməsu ka yǝku kowo Amasia

¹⁰ Yera Amasia Betelin yǝku kowo u Yeroboamu Isireliban sina boko gǝria u nεε, wee Aməsu u nun seesimǝ Isireliban suunu sǝ. Win gari yi u maa gerua mi, yi tǝmbu kpuro burisina. ¹¹ Domi u nεε, wunε Yeroboamu, ba koo nun gowa tabu sǝ ka takobi.

Kpa bu Isireliba yoru mwεeri ben tem di bu ka da mi n toma.

¹² Yen biruwa Amasia u na Aməsun mi, u nǝn sǝwǝa u nεε, Gusunǝn sǝmǝ wunε, a doo Yudan tem gia, kpa a n wunεn gari yi mǝ mi, a ka wa a n dimǝ.

¹³ Adama a ku maa Gusunǝn gari gere Beteli mi,

domi ya sãawa sina boko ka Isireliba kpuron sãa yeru.

¹⁴ Ma Amosu u nùn wisa u nɛɛ, na ñ sãa Gusunɔn sɔmɔ. Na ñ maa Gusunɔn sɔmɔn bõõ. Nɛ, yãa kparowa. Sikamɔrewa * na ra yewe. ¹⁵ Yera Yinni Gusunɔ u man gɔsa sanam mɛ na yãanu kparamɔ. U man sãɔwa u nɛɛ, n doo n win tãmbu Isireliba win gari sã. ¹⁶ Tɛ, a swaa dakio a Yinni Gusunɔn gari nɔ. Wunɛ Amasia, wunɛ wi a nɛɛ, n ku Isireliba Gusunɔn gari sã. ¹⁷ Wee ye Yinni Gusunɔ u gerua. U nɛɛ,

wunɛn kurɔ u koo sakararu ko wuu sɔɔ,
kpa bu wunɛn bibu go tabu sɔɔ,
kpa bu wunɛn gberu bɔnu ko,
domi wunɛn tii kaa gbi tem tukumɔ mi n toma,
mi ba koo ka Isireliba da bu yoru di.

Amosu u bireru wa win

kãsiru sɔɔ ta dãa marum yiba

8

¹ Wee ye Yinni Gusunɔ u maa man sãɔsi kãsi teni sɔɔ. Na dãa marum wa bireru sɔɔ mɛ mu ye. ² Ma Yinni Gusunɔ u nɛɛ, mba na waamɔ mi.

Na nùn wisa na nɛɛ, dãa maruma na wa mɛ mu ye.

Yera u maa man sãɔwa u nɛɛ,
saa ya tura u ka win tãmbu Isireliba sɛɛyasia.

U ñ maa bu suuru kuammɛ.

³ U maa nɛɛ, yen tãɔ te,
sina kpaarun womusu koo gɔsia nuku sankiranun
womusu.

Kpa tɔn dabinun gonu nu n tɛrie baama.

* **7:14** sikamɔre - Ya sãa dãa tɛn binu ba ra di.

Kpa yam mu n maari sṓ sṓ.

Ba koo Isireliba sḗyasia

⁴ Yinni Gusunṓ u nḗḗ,
i swaa dakio bḗḗ be i sāarobu dam dāremṓ.
Ma i bwḗḗbwḗḗbu kam koosiamṓ.

⁵ I mṓ, domma suru kpaon tṓ bakara koo kpe.
Kpa su wa su besen alikama dāra.
Domma tṓ wḗrarugira koo kpe,
kpa su wa su besen biranu wukia.

Sa ko sakaku kawa,
kpa su yen gobi sosi.
Sa ko kilo gṓsia su ka tṓmbu gbḗni.
Kpa su doo sīinu dāra.

⁶ Sa ko wṓnwṓndobu dwe ka gobi,
kpa su sāarobu ka baranun gobi kṓsina.

⁷ Nḗ, Yinni Gusunṓ, na bṓrua ka nen tiin yīsiru na
nḗḗ,
na ṅ bḗḗ Isireliba kṓsa ye i kua duarimṓ.

⁸ Bḗḗḗn tem mu koo yīri,
kpa bḗḗḗn tṓmbu i n gṓṓ wooru sṓ.
Tem mḗ kpuro mu koo kuke
kpa mu sure nge Egibitin daarun nim.

⁹ Yen tṓ te, nḗ, Yinni Gusunṓ kon de sṓ u du sṓ sṓ
gbāara
kpa yam mu tīra.

¹⁰ Kon bḗḗḗn tṓ bakanu gṓsia nuku sankiranu,
kpa bḗḗḗn womusu su n sāa weeweenu.
Kpa bḗḗḗn baawure u saakiba doke u n wii pṓṓru
pote nuku sankiranun sṓ.

Kon de tṓmbu ba n nuki sankire tem mḗ sṓ
nge be ba ben bii teereru bie.

Tṓ te, ta ko n sāawa nṓni swāarugiru.

¹¹ Wee ye nḗ, Yinni Gusunṓ na gerua.

Na nεε, kon de gɔ̃ɔru tu du tem mε sɔɔ.
 N n̄ mɔ dīanun gɔ̃ɔru, n n̄ maa mɔ nim n̄ɔru.
 Adama n̄en garin gɔ̃ɔru ka yin nim n̄ɔruwa i ko i n
 mɔ.
 12 I ko i n yarinεwa saa sɔɔ ȳɛsan n̄əm d̄waru gian di
 n ka da sɔɔ duu yerɔ,
 saa maa sɔɔ ȳɛsan n̄əm geu gian di n ka da sɔɔ yari
 yerɔ,
 i n b̄ɔsu baama, i n kasu i n̄en gari n̄ɔ.
 Adama i n̄ wasi i yi n̄ɔ.
 13 Saa ye sɔɔ, b̄ɛen w̄andia burɔbu ka b̄ɛen
 aluwaasiba ba koo gbi nim n̄ɔrun saabu.
 14 Be ba b̄ɔrumɔ ka Samarigibun b̄ūnun ȳĩsiru ba m̄ɔ,
 ka b̄ūu wi u w̄āa Danuɔn w̄āaru,
 n̄ kun mε ka s̄āa te ba m̄ɔ Beri Sebaɔ,
 be kpurowa kon de bu w̄ɔruku,
 kpa bu kpana bu se.

Yinni Gusunɔ

u koo t̄ambu siri

9

1 Amosu, u Yinni Gusunɔ wa u yɔ̄ s̄āa yerun ȳāku
 yerɔ. Ma u n̄un s̄ɔɔwa u n̄εε, u s̄āa yerun gbereba
 soowo saa ben w̄əllun di kpa tem mu diiri,
 kpa bu w̄ɔruku bu t̄ən be ba w̄āa mi kpuron winu
 k̄ɔsuku.
 Kpa wi, Yinni Gusunɔ u de bu be ba tie go tabu sɔɔ
 ka takobi.
 Baa ben goo kun kp̄ɛ u kisira u doona.
 2 Baa b̄à n kukua ḡɔriɔ, win n̄əmu ga koo bu yarama.
 Baa b̄à n ȳɔɔwa w̄əllɔ, u koo bu sarasiama.
 3 B̄à n da ba kukua guu te ba m̄ɔ Kaamelin wii kpiirɔ,
 u koo bu kasu,

kpa u bu mwa.

Bà n numa nim wōkun sōwō,
u koo de waa baka yu bu dwēe migum.

⁴ Ben yiberēba bà n maa bu yoru mwēera,
u koo de yiberē be, bu bu go ka takobi.

U ko n bu nōni girariwa,
kpa u bu kōsa kua, n n mō gea.

⁵ Ma Amosu u nēe,
Gusunō wōllu ka tem Yinni u tem baba,
ma mu kōsikira.
Ma mēn tambu kpuro ba gōō wooru sō.
Mē kpuro mu kukumō,
ma mu suremō
nge Egibitin daa baka te ba mō Nilun nim.

⁶ U win wāa yeru bana wōllō,
ma u dera wōlla kua tem girum kpēeru.
U nim wōkun nim mēnna,
ma u mu yēka tem sōō.
Win yīsira Yinni Gusunō.

Taarēgibun siribu

⁷ Yinni Gusunō u maa nēe,
bēe Isireliba, i n Etiopigibu kere nēn nōni sōō.
Geema, na bēe yara Egibitin tem di.

Adama na maa Filisitiba yara Kafitorin di.
Ma na maa Sirigibu yara Kirin di.

⁸ Wee, nē, Yinni Gusunō na Isireliban bandu nōni
girari,

domi ta tora.

Kon tu kpeerasiawa handunia sōō.
Adama n n mō Isireliba kpurowa kon kpeerasia.
Nē, Yinni Gusunōwa na yeni gerua.

⁹ Wee, kon nēn woodaba wē,
kpa n Isireliba sīire

bwese tukunun suunu sɔɔ
nge mɛ ba ra dobi sīire,
baa yen bin teeru ta kun ka wɔra.

¹⁰ Nɛn tɔn be ba durum mɔ,
ma ba gerumɔ ba mɔ,
na n̄ bu n̄ni swāaru suremɔ,
ba koo be kpuro gowa tabu sɔɔ.

Isireliban tem koo wurama

nge yellu

¹¹ Tōru gara sisi tɛ sɔɔ kon Dafidin bandu seeya
te ta s̄aa nge yɛnu ge ga bansu kua.

Kon tu s̄amɛ, kpa tu se tu wurama nge yellu.

¹² Kpa bu wa bu Edɔmuban tem ka bwese tuku ni
nu raa man s̄amɔn tem mwa.

Nɛ, Yinni Gusunɔwa kon yeni ko.

¹³ Wee saa ya sisi yɛ sɔɔ b̄a n ḡa, n n̄ tɛmɔ bu ka
kpa duure.

B̄a n resɛm duura, n n̄ tɛmɔ bu ka ye gama.

Baa ka guunu w̄allɔ resɛm ya koo kpiwa

ya n tɛrie bu ka tam ko.

¹⁴ Kon nɛn t̄ambu Isireliba yakia yorun di.

Kpa bu wure bu wuu si su raa bansu kua seeya
bu sina mi.

Ba koo resɛmba duure,

kpa bu yen tam nɔ.

Ba koo d̄aa gbaanu ko,

kpa bu yen marum di.

¹⁵ Kon den bu girawa n sire dim dim nge d̄aa,

ba n w̄aa ben temɔ mɛ na bu w̄ɛ mi.

Goo kun maa bu wukamɔ mɛ s̄ɔn di.

Nɛ, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua.

Bibeli Gusunɔn Gari
The Holy Bible in the Baatonum language of Benin,
also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8